Проєктування та імплементація методів візуалізації графічних артефактів Deepfake для підвищення точності виявлення маніпуляцій у відеоконференціях

Кваліфікаційна робота бакалавра

Виконав: Остапчук Іван Сергійович, гр. КСМ-23(с)

Керівник: к.т.н., доцент Шабала Є.Є.

КНУБА, 2026

Мета та завдання роботи

Мета роботи:
розробити методи візуалізації графічних артефактів Deepfake для підвищення точності виявлення маніпуляцій у відеоконференціях.

Завдання:

- проаналізувати сучасні методи створення та виявлення Deepfake
- дослідити основні типи графічних артефактів синтетичних відео
- розробити архітектуру системи аналізу відеопотоку
- реалізувати методи спектрального аналізу та аналізу освітлення
- розробити методи візуалізації аномальних областей зображення
- провести експериментальну оцінку ефективності системи

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження:

процес виявлення маніпуляцій у цифрових відеоданих під час відеоконференцій.

Предмет дослідження:

методи аналізу та візуалізації графічних артефактів Deepfake у відеопотоках.

Актуальність проблеми Deepfake у відеоконференціях

- підробка особи для проходження автентифікації у відеодзвінках
- соціальна інженерія та шахрайство від імені керівників компаній
- несанкціонований доступ до корпоративних систем та конфіденційних даних
- поширення дезінформації за допомогою підроблених відеозвернень
- зниження довіри до цифрових відеоматеріалів загалом

Аналіз сучасних методів детекції Deepfake

Метод	Переваги	Недоліки
Просторовий аналіз	Простота реалізації	Чутливість до якості відео
Спектральний аналіз	Виявлення прихованих артефактів	Чутливість до компресії
Аналіз фізіології	Висока інтерпретованість	Потребує якісного відео
Аналіз освітлення	Врахування фізики сцени	Складність оцінки
Часовий аналіз	Виявлення нестабільності	Висока обчислювальна складність
AI-методи	Найвища точність	Потреба у великих датасетах

П'ять методів аналізу графічних артефактів

1. Спектральний аналіз

Двовимірне перетворення Фур'є (FFT). Дозволяє виявляти неприродні високочастотні компоненти та повторювані патерни, характерні для генеративних моделей.

2. Аналіз освітлення та тіней

Перевірка фізичної узгодженості сцени: напрямок джерел світла, форма тіней, відблиски в очах, рівномірність освітлення обличчя.

3. Аналіз часової узгодженості

Порівняння послідовних кадрів для виявлення мерехтіння, стрибків текстур та нестабільності положення елементів обличчя.

4. Аналіз фізіологічних особливостей

Оцінка природності поведінки: частота моргання, симетрія обличчя, мікрорухи голови та синхронізація рухів.

5. Просторовий аналіз

Аналіз локальних бінарних шаблонів (LBP), контурів та шумових патернів для пошуку дефектів текстур, типових для синтетичних зображень.

Архітектура системи виявлення Deepfake

Система побудована за модульним принципом і включає такі основні компоненти:

- модуль захоплення відеопотоку (камера, файл, мережа)
- модуль попередньої обробки кадрів
- модуль виділення та відстеження обличчя
- модулі спектрального, часового, фізіологічного та просторового аналізу
- модуль аналізу освітлення
- модуль оцінки достовірності (інтегральна оцінка)
- модуль візуалізації результатів та теплових карт аномалій

$$P(D) = 0.25 \cdot S + 0.20 \cdot L + 0.20 \cdot T + 0.20 \cdot Ph + 0.15 \cdot Sp$$

Технології реалізації

Python 3.12	основна мова реалізації
OpenCV	обробка відео, виявлення обличчя, optical flow
NumPy / SciPy	FFT, статистичний аналіз, LBP
Tkinter	графічний інтерфейс користувача
Matplotlib	побудова графіків оцінок у реальному часі
Pillow (PIL)	обробка та відображення кадрів

Інтерфейс програмної системи

Програма дозволяє аналізувати відео з камери або з файлу та відображає у реальному часі:

- відеопотік з виділеним обличчям (зелена / червона рамка)
- показники кожного з п'яти методів аналізу (0..1)
- теплові карти спектральних, просторових та часових аномалій
- графік загальної оцінки достовірності у часі
- підсумковий вердикт: справжнє відео / Deepfake виявлено

Результати експериментального дослідження

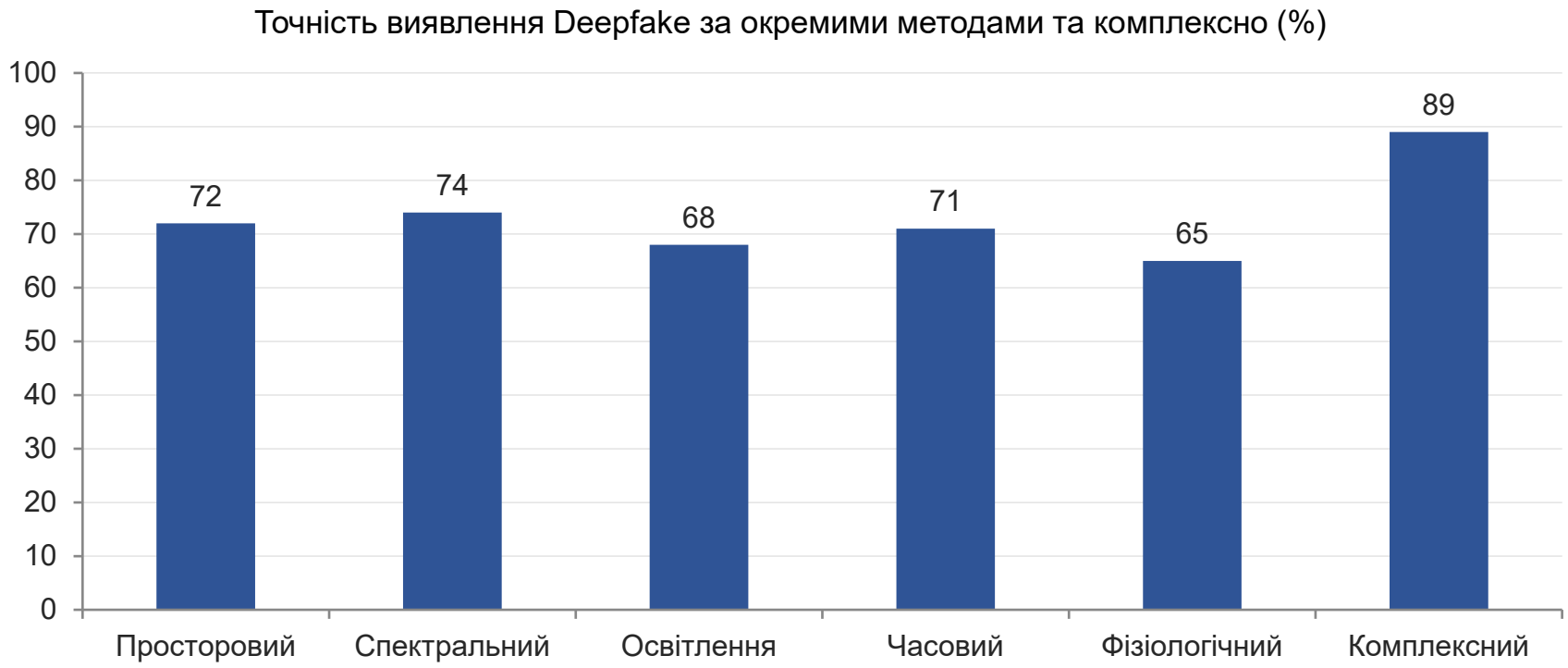

Висновки

1. проведено аналіз сучасних технологій створення та виявлення Deepfake у відеоконференціях
2. визначено основні типи графічних артефактів синтетичних відео та їх вплив на достовірність
3. розроблено модульну архітектуру системи аналізу відеопотоку
4. реалізовано програмну систему з п'ятьма методами аналізу: спектральним, освітлення, часовим, фізіологічним та просторовим
5. проведено експериментальну оцінку — комплексний метод досягає точності близько 89% у режимі реального часу

Дякую за увагу!

Остапчук Іван Сергійович, гр. КСМ-23(с)

Керівник: к.т.н., доцент Шабала Є.Є.

КНУБА, 2026